

Rushåndhevingsutvalget.

16. november 2023

Brudd på terskelverdier for sikring av rettsstatsgarantier

Kjære medlemmer at Rushåndhevingsutvalget.

Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk har i tidligere [korrespondanse](#) gjort oppmerksom på mandatets problem med grunnloven og invitert dere til å anmelde ARODs sivile ulydighet for å klarlegge en forbindelse mellom ruspolitikken og tidligere tiders vilkårlige forfølgelse. Så lenge terskelverdier forblir uten prinsipiell basis, vil vi bryte de foreslåtte grensene for å fremme rettsutvikling på et oversett område, og dere mottar herved cannabis.

Utvalget mottar cannabis fordi den politiske prosessen viderefører straff på tilbakeviste premisser, fordi Rushåndhevingsutvalget truer med å bli et nytt lavmål for jussen, og fordi domstolsbehandling er egnet til å kvalitetssikre straffebruken på rusfeltet.

Normalt kan politiet ta for gitt at lovene er innenfor de rammer som menneskerettighetene legger opp til, men ikke på rusfeltet. Ikke bare har utredninger i 20 år bekreftet straffens manglende grunnlag, men den politiske prosessen er kuppet av [ekstremister](#) og rettssikkerheten er truet etter at regjeringen nedsatte et utvalg for å få tilbake maktmidler som Riksadvokaten vurderer som uforholdsmessige. I den grad Rushåndhevingsutvalget oppfylder sitt mandat, vil Norge vil få et problem med menneskerettighetene, og regjeringen svikter ikke bare de forfulgte på rusfeltet, men også politiet.

Politoloven pålegger å bruke minst mulig makt, men hvordan kan vi vite om dagens maktbruk er nødvendig når ikke mindre inngripende tiltak er vurdert? I den grad et regulert marked er bedre enn et kriminelt marked, vil ikke forbudet oppfylle et legitimt formål, og stadig mer tyder på at maktmiddelbruken ligger utenfor konstitusjonens grenser. Det er derfor Tyskland og andre stater beveger seg vekk fra et forbud, men politisk vilje til å revurdere forbudets premisser finnes ikke. Til tross for at Rolleforståelsesutvalget redegjorde for en strid mellom styringsjuss og rettighetsjuss, hvor sistnevnte har blitt nedprioritert, er den politiske majoritet for preget av panikk til at sikring av rettigheter er mulig, og vi inviterer derfor til å aktivere rettssporet.

Grunnlovens 89 gir domstolene rett og plikt til å sikre den politiske prosessen. Prøvelsesretten er beskrevet av Johs Andenæs som vestens viktigste bidrag til verdenskulturen og et kjernepunkt i rettsstaten, og AROD har i flere år brukt sivil ulydighet for å sikre rettsstaten. Ikke bare er flere hundre gram cannabis delt ut utenfor riksadvokatens kontor, uten at tiltale

er tatt ut, men for å slippe historisk og konstitusjonell kontekst har Statsadvokat Henriksbø motsatt seg 200 års rettstradisjon. Som dere kan se av dokumentaren [Moving a Nation Forward](#) har Henriksbø, som også er politiker i KrF, satt etiske retningslinjer til side for å beskytte regjeringens ruspolitikk mot konstitusjonell kontroll, og det tilfaller seriøse jurister å fremme rettssikkerheten.

Det er i denne sammenheng at AROD kontakter utvalget. Dere har ansvar for å beskytte rettsstaten mot en regjering som nekter å forholde seg til rettigheter, og vi forventer en anmeldelse. Rettssporet er det eneste som kan belyse den blindsonen som totalitære krefter ønsker å mørklegge, og etiske retningslinjer er [klare](#) på embetsverkets ansvar for rettssikkerheten.

En politianmeldelse kan i denne sammenheng bidra til at ruspolitikkenes forhold til grunnloven klarlegges, og det er ikke bare utvalget som mottar cannabis. I tillegg til justisminister, har en politimann, en statsadvokat, og politihøgskolen mottatt cannabis, og samtlige har interesse i at lov og orden sikres.

Mens Justisdepartementet har overordnet ansvar for at politiets maktbruk er forsvarlig, sliter Rushåndhevingsutvalget med et mandat som er konstitusjonelt tvilsomt, og Politihøgskolen kan [ikke](#) vise til et faggrunnlag for å vri tilbud og etterspørsel til en offer- og overgriperkontekst. Regjeringens motstand mot å vurdere fordeler og ulemper av et regulert marked målt opp mot et kriminelt marked setter tusenvis av ansatte i justissektoren i en umulig situasjon, og en politianmeldelse tilbyr vei ut av uføret.

For statsadvokatene, ikke minst, er dette en gavepakke. Så lenge de avsetter 14 uker i retten til narkotikasaker, fremstår det merkelig å motsette seg noen dager på å kvalitetssikre lovgivningen – slik Henriksbø gjorde sist – og AROD vil ha fem dager til å vise forbindelsen mellom ruspolitikken og tidligere tiders vilkårlige forfølgelse. Bare en seriekoblet ansvarsfraskrivelse gjør det mulig å se bort fra vilkårlig forfølgelse, og rusreformens fallitt gjør rettsutvikling påkrevd. Om vi skal unngå svenske tilstander blir det opp til individer med integritet å stå opp mot systemisk motvilje mot rettigheter. Vi vil derfor innkalle samtlige som har mottatt cannabis som vitner, og ser frem til rettsforhandlinger.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Roar Mikalsen'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Roar Mikalsen

Leder for Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk